ARI Affalds- og Ressourceindustrien

H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V

ari.di.dk

Energistyrelsen, ens@ens.dk
Att: Karen Steffensen Bach, krsbh@ens.dk
Mrk. 2022 - 21741

København 31.10.2022

Høringssvar vedrørende genbrugsområder og ny aktørbekendtgørelse

ARI skal takke for modtagelse af bekendtgørelserne om afsætning fra genbrugsområder og udstedelse af en ny hovedbekendtgørelse af aktørbekendtgørelsen i høring.

Vedrørende bekendtgørelsen om afsætning af genbrugsgenstande fra genbrugsområder

Det er vigtigt, at afsætningen kommer til at foregår på en effektiv måde, som også tager hensyn til afsætningsmulighederne og mulighederne for at opnå et reelt og forsvarligt genbrug af de indleverede genstande.

Som et minimum bør der derfor fastsættes regler om digital annoncering af selve udkastet til plan og ikke blot oplysning om, at den kan ses på rådhuset. Der er næppe noget IT-argument for, at det skulle være problematisk at gøre udkastet digitalt tilgængeligt. Det er samtidig den eneste mulighed for større selskaber og kollektive ordninger, som f.eks. Stark, Elretur, Gamle Mursten, m.v. til at få en reel mulighed for at kommentere på planerne.

Genbrugsområdet eller genbrugshjørnet er et areal, hvor borgerne og virksomheder kan aflevere konkrete genstande til genbrug. Når genstandene er afleveret på stedet, er de blevet til kommunens ejendom, og det er derfor også kommunens ansvar, at de videreformidles forsvarligt. Hvis det skal blive en succes, er der behov for reel information om, hvad der sker med genstandene, hvad det giver mening at aflevere på genbrugshjørnet, og forsikring om at eventuelle datahensyn vil blive varetaget forsvarligt.

Disse krav bør indgå i bekendtgørelsen som krav til den afsætningsplan, som skal fastsættes.

Sådanne krav kan også have betydning for de afsætningskanaler, der reelt kan anvendes af kommunerne. F.eks. vedr. elektronik bør disse afsættes til en professionel aktør eller til den kollektive ordning for elektriske produkter, som netop har investeret i anlæg i direkte genbrug.

Der bør indføres et krav om en markedsundersøgelse af afsætningsmulighederne forud for udformning af udkastet til afsætningsplan. Der bør ligeledes være krav om offentliggørelse af markedsundersøgelsen parallelt med offentliggørelse af udkastet til afsætningsplan.

I forhold til § 3, stk. 3 bør det uddybes, at genstandene alene bør gives til læringsformål, og at disse ikke må afsættes kommercielt efterfølgende.

Da der gives så vide rammer, og området er nyt, bør der fastsættes krav om, at planen skal revideres årligt og at der skal evalueres på, hvordan den virker og varetager de formål genbrugshjørnerne er etableret for.

Der bør ske en registrering af genstandene og omfanget af genbrug via genbrugshjørnerne. Danmark er langt bagud i forhold til at levere på affaldsforebyggelse og f.eks. WEEE-ordningerne er udsat for kritik af manglende fokus på genbrug. Vi kan ikke etablere genbrugshjørner via lovgivningog så ikke sikre, at der samles op på det genbrug, som faciliteres via disse hjørner.

Da Miljøministeriets bekendtgørelse ikke tog stilling til, hvad kravene er til genstande til genbrug, der i øvrigt indsamles eller overgives til kommunerne udenfor det formelle genbrugshjørne, bør afsætningsreglerne sikre, at alle genstande egnet til direkte genbrug der overgives til kommunen omfattes af afsætningsplanen, uanset om disse indsamles aktivt af kommunen eller afleveres til kommunen på anden vis end via genbrugshjørnerne. Klimaplanen fastsatte meget klart en rækkefølge i afsætningen af genstande til genbrug, som først skal søges afsat via private aktører og først derefter via kommunens egne genbrugsbutikker. Med de to bekendtgørelsers meget formelle afgrænsning af genbrugshjørnerne og afsætningsplanen i udkastet til bekendtgørelse, vil der faktisk ikke være noget ulovligt ved at etablere to områder på genbrugspladsen ved siden af hinanden eller på en anden lokation under kommunens kontrol . Et område hvor genstande omfattet af afsætningsplanen kan afleveres og et område, hvor man gerne vil støtte lokalt genbrug via den kommunale genbrugsbutik. En så formel afgrænsning kan ikke anses på en rimelig implementering af klimaplanen fra 2020.

Kommunen bør have en mulighed for frasortering af genstande, der ikke er egnet til genbrug. Hvis det er åbenbart at en genstand ikke egner sig til genbrug, bør denne frasorteres umiddelbart og behandles som affald. Der er ingen grund til, at sådanne genstande flyttes rundt og passes på af kommunen og gennemgås og kasseres af potentielle private aktører.

Vedrørende forslag til ny hovedbekendtgørelse af aktørbekendtgørelsen

Det er helt afgørende for et samlet velfungerende marked for indsamling af erhvervsaffald, at der er klare rammer om kommunernes muligheder for at tilbyde indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse fra virksomheder, der producerer affald, der i art og mængde svarer til en husholdnings.

Det er derfor godt, at der fastsættes regler om direkte opkrævning hos den CVR-registrerede virksomhed, særskilte regnskaber og udlevering af oplysninger til kontrol.

Det er dog på ingen måde tilstrækkeligt at kunne anmode om oplysninger om beregning af priserne. Som et minimum bør Forsyningstilsynet og Energistyrelsen kunne anmode om udlevering af de særskilte regnskaber, kundelister med angivelse af CVR- og P-nummer, branche og antal ansatte, samt hvilken ordning der er stillet til rådighed for kunden, herunder indsamlingsmateriel og afhentningsintervaller.

Såfremt kommunen skal sikre, at priserne er korrekte, hvem de har som kunder, og at alene virksomheder med affald i art og mængde benytter sig af tilbuddet, bør kommunen alligevel føre sådanne oversigter, hvorfor det ikke vil være en byrde at udlevere dem. Sådanne lister er samtidig en forudsætning for at de nationale myndigheder kan føre et rimeligt tilsyn med markedsordninger.

Det er generelt en udfordring, at kommunerne ikke registrerer, hvem de har hentet affald hos og hvor meget de har afhentet. Private indsamlere har siden 2010 været forpligtet til at registrere og indberette fra hvem, hvad og hvor meget affald de indsamler. Der er således tale om en udfordring, som kan løses ved almindelig og udbredt teknologi.

Det er selvfølgelig ikke muligt ved tømning af containere, der deles mellem husholdninger og erhverv, at registrere hvor meget affald der kommer fra den enkelte virksomhed eller husholdning, men et krav om vejning ville bidrage til et overblik over den samlede mængde affald fra samlingen af husholdninger og erhverv omkring den pågældende container. I forhold til virksomheder med eget materiel ville vejning give et præcist billede i forhold til mængden og typen af affald, og om denne faldt indenfor afgræsningen af art og mængde. En vejning ville også bidrage til opfølgning på, om sorteringskravene følges og dermed muliggøre et affaldstilsyn hos i det mindste nogle af de virksomheder, der benytter sig af den kommunale indsamlingsordning.

Hvis kommunen ikke fører en tilstrækkelig kontrol med hvilke mængder og typer af affald, herunder afgrænsningen af art og mængde, der afleveres af kommunens erhvervskunder men blot udokumenteret antager at deres affald svarer til en gennemsnitlig husholdning, er der risiko for både krydssubsidiering mellem husholdnings- og erhvervskunderne, samt unfair konkurrence overfor de virksomheder, som lever af at tilbyde affaldsordninger til de private virksomheder.

Vejningen ville også bidrage til at kvalificere den samlede mængde erhvervsaffald og dermed omkostningerne til behandling af dette, som efterfølgende skal udbydes af kommunerne eller overdrages til producentansvaret for emballage.

Der bør udstedes en vejledning i fordelingen af omkostninger mellem husholdninger og erhverv, da dette er en udfordrende opgave, da indsamlingen af erhvervsaffaldet foretages som en integreret del af indsamlingen af husholdningsaffaldet. ARI bidrager gerne til en sådan vejledning.

§ 34 bør udvides med en henvisning til de to bekendtgørelser om genbrugsområdet.

ARI står til rådighed, hvis der er spørgsmål til ovenstående.

Med venlig hilsen

Niels Bukholt